

Megjelen hetenkint kétszer
szordán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 8 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 koronára,
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
Hszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Andrássy és a helyzet.

— július 3.

Aki a politikai harctéren végig tekint, kell hogy konstatalja, hogy a most lezajlott küzdelemnek két halottja van: az obstrukció és a kisebbségi ellenőrzés. Az obstrukció kimulása az egész országban osztatlan örömet keltett. Ez elvitázhatatlan érdeme Tiszának és a többségnek, melyért a legfőbb jutalmat, a nemzet háliját előbb vagy utóbb el is fogják nyerni. De mély szomorúsággal kell megállanunk a másik halott: a kisebbségi ellenőrzés felett. Ez utóbbi a parlamentarizmus kelleke, e nélkül alkotmányos tárgyalás el sem képzelhető. Nálunk, a mi különleges viszonyainknál fogva még egy nagy feladata van az ellenzéknek: a többség támogatójának, vagy mondjuk fegyverének kell lennie, Ausztriával vagy a koronával szemben a nemzeti követelések kivívásánál.

Az ellenzék hiányát és az abból keletkezett parlamenti ferde helyzetet egyaránt kell éreznie a többségnek és a kisebbségnek, ennek megszüntetésére egyaránt kell törekednie mind a kettőnek. A munkapárt, ha elítélte a kisebbségi erőszakot, a többségi erőszak állandósításának sem lehet a hive; a kisebbség pedig nem teljesítvén kötelességét, az ellenőrzést, távol maradásával a nemzeti érdekeket sérti meg.

E ferde helyzetben csak egy megoldás lehetséges: a tisztességes béke; és ennek minél előbb, de föltétlenül a választói jog tárgyalása előtt kell megkötetnie. A béke megkötése pedig lehetséges volna épen annak az ominózus egyszakaszos javaslatnak keretében, mely a többség jogainak biztosítását célozza. Hiszen természetesen merül fel az a kérdés, nem lehetne-e egyúttal ez alkalommal a kisebbségi jogokat is megvédeni és törvénybe iktatni? Ezt a megoldást szerintünk mindkét félnek örömmel kellene fogadnia; a munkapártnak azért, mert a kisebbségi erőszakot, az obstrukciót, a kisebbségnek pedig azért mert a többségi erőszakot, a gravament, örök időkre eliminálná.

Nézzük, hogy állana a helyzet, ha a munkapárt a választói jogot az ellenzék nélkül csinálná meg. Egy tökéletes törvény ily körülmények között elképzelhetetlen.

Két eset lehetséges. Az első eset az, hogy a konservatívabb

irányzat fog győzedelmeskedni, amely esetben valószínűleg, nem vétetnének be az alkotmány sáncába azok, a kik ezt értelmiségük és politikai érettségük alapján joggal megkövetelhetik. Ha így történnék, akkor a nemzeti élet csak újabb elégedetlenség és villongás színtere lenne. A kérdés nem lesz megoldva, mert bár a nemzeti szempontok biztosítva lesznek, de a választói jog kibővítésének legfőbb eredménye a társadalmi béke és nyugodt fejlődés nem lesz biztosítva. A másik eshetőség, hogy a munkapárti választói jog tulságosan radikális lesz. Ez utóbbi eset akkor fog előállni, ha Apponyi és Andrássy támadása a kormány és a munkapárt ellen a nemzet egy részében visszhangra fog találni. A munkapárt, ha meggyöngül, szövetségeket fog keresni és a szocialistákat egy radikális választói jog fejében föltétlenül megkapja. Ez esetben a választói jogban, a nemzeti supremácia nehezen lesz biztosítható. A munkapárt konservatívabb része, ha nem is fogná azt helyeselni, a kormányt hátba támadni nem fogja, nem is volna hozzá elég ereje, arra pedig, hogy az ellenzékhez csatlakozzék, a történetek után nem is lehet gondolni.

Mily iróniája lenne a sorsnak, ha a nemzeti érzésekkel oly nagy mértékben saturált Andrássy lenne egy nemzetietlen választói jog megalkotásának közvetlen indoka.

De egy harmadik eshetőség is van. Elfelejtették-e Andrássy és az egyesült ellenzék épen Justh párti tagjai, hogy Lukácsnak és a Justh párt alelnökeinek szoros nexusát a közelmúltban épen ők hirdették? Teljesen kizártnak tartják e, hogy a barátság újból feléledhet és az ő hátuk megett a választói jog radikalizmusa fejében paktum jöhet létre? A kijátszottak akkor csak ők és néhányan azok a konservatív munkapártiak lennének, kiket a legközelebbi választás teljesen el fog söpörni.

Andrássy őszszel harcra akar lépni a kormány és a munkapárt ellen — egyedül? Vagy azt a 31 ellenzéki főrendet akarja harcra vinni? Vagy a magyar középosztályt? Az vagy Tiszaista, vagy Justhista, de semmi esetre sem Andrássysta. Nem tudja-e Andrássy, hogy néki igaz barátai és hívei csak a munkapárton belül vannak s ezeket végkép el akarja idegeníteni? Nem látja, hogy minden

egy harci lépéssel csak a radikálisok malmára hajítja a vizet? Nem látja, hogy a játszma túl magasban, a nemzet magyarságának rovására megy?!

A nemzeti érzéseknek és céloknak lelkes történetirója be kell lássa, hogy ha valaha fontos volt, most a választói jog tárgyalása küszöbén igazán fontos, hogy a parlament nem a párt-szempontoktól elvakulva, hanem kiki szent meggyőződését követve alkossa meg jövő alkotmányos életüknek ezt az alapkövét.

A nemzetet a béke nagyfontosságáról felvilágosítani és békét létesíteni Andrássy feladata volna. Ha egyszer erre az utra lép, csodálkozva fogja látni, mily nagy lesz a tábor.

— 7. — 7.

— jul. 3.

A szövetkezett ellenzék ujhelyi népgyűlése. Szerke az országban mindenütt népgyűléseket rendez az ellenzék s az elmúlt vasárnapon is vagy husz helyen — s közöttük Sátoraljaujhelyen is — népgyűlést hirdettek. Az ujhelyi népgyűlést érdeklődéssel várta a közönség, minthogy az összehívók több ismertebb és vezető szerepet játszó ellenzéki képviselő megjelenését hirdették. Így első sorban Holló Lajos, továbbá Messzó László, Ábrahám Dezső és Jármy Béla szerepeltek olyképen, mint akik szónokolni fognak. Bár az ujhelyi ellenzéki közönséget már több ízben érte kellemetlen csalódás oly módon, hogy fővárosi vezérei ígéretük ellenére sem jelentek meg; ezuttal oly erősen pozitív formában hirdették az ígéretet tett képviselők megjelenését, hogy ezt a megjelenést most igazán mindenki bizonyosra vette. Annál kellemetlenebb volt az ellenzék szempontjából, hogy reménykedése ismét hiúnak bizonyult. A hirdett vezérek közül egyetlen egy sem jött el, az országgyűlési képviselők közül egyedül Bernáth Béla jelent meg; s így aztán az ujhelyi népgyűlésnek le kellett mondanania arról, hogy valami különösebb politikai jelentőségre tartson számot s hogy az itt elhangzó nyilatkozatok szélesebb körű érdeklődést kelthessenek.

Bernáth Bélán kívül, vendégei voltak a népgyűlésnek: Korláth Ferenc, dr. Glück Lipót és Fodor Sándor a kassai függetlenségi párt, Baticz Gyula a nemzetközi szociáldemokrata párt és dr. Maléter István az Országos Választójogi Liga képviselőjében.

Beszédeket tartottak: Matolai Etele, kit a gyűlés elnökevé választottak, Bernáth Béla, Korláth Ferenc, dr. Maléter István, Baticz Gyula, Kincsessy Péter, Hericz Sándor és dr. Buza Barna, aki a határozati javaslatot is előterjesztette. E határozati javaslat Buza Barna ismert keményen pattogó és éles stylusában igen tragikus hangon itéli el Tisza István, a kormány és a többség eljárását s teszi ezt azért, hogy miut merész fantáziával és nem csekély tulzással állítja: Zemplénmegye közgyűlésével szemben „a vármegye polgársága

igazi meggyőződésének hangot adjon.”

A népgyűlés r ndben folyt le s ugy is oszlott szét. Az „Eljen a köztársaság” című legújabb ellenzéki jelző néhányszor felhangzott az utcai felvonulásban, anélkül azonban, hogy különösebb kárt tett volna. Végeredményben minden elfogultság nélkül is megállapítható, hogy ez a legújabb népgyűlés is, — ép ugy, mint az eddigi fennen hirdett és nagy reklámmal beharangozott ujhelyi népgyűlések — mélyen alatta maradt még az ellenzéki érzelmű közönség várakozásának is.

A perbenyiki ünnep.

Két gyönyörű nap a jótékonyság jegyében.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Sátoraljaujhely, jul. 3.

Első nap.

Szombaton délután, mikor a perbenyiki állomásra érve a túlszűfolt, kemenceforró ságu vasuti kocsiából végre kimenekültünk, már vártak a fogatok, hogy a kellemes hűvösű parkon keresztül a grófi kastélyhoz vigyenek. Az udvarban már nagy volt az élénkség. Száz és száz ember járt ide-oda, nézelődve, gyönyörködve, keresve a helyet, ahol mulathat, ahol idejét legjobban töltheti. És valóban oly sok ilyen hely volt, hogy zavarba jött az ember, hol kezdje meg a szórakozást, melyik sátor rejtelmeit puhatólja ki először, hogy estére kelve elmondhassa: mindent láttam, mindent élveztem.

Mindjárt a kapu mellett volt felállítva az óriási disznó és az erdművész sátrai. Bekukkantunk, persze csak futólag, mert nem vagy nyugodni a behallatszó zaj: automobil berregés és trombitálás, a körhinta verklje, a cigányzene, a kint nyüzsgő emberek zsvaja és valami furcsa, meg-megújuló csikorgás. Otthagyjuk a zsírjában tultengő sertést és amint kilépünk, rögtön szemünkbe tűnik, mi okozza a csikorgást. Hatalmas, deszkából épített dombról sinek között ép most csuszik lefelé egy — rödl! Rajta vidám gyerekek ülnek s leérve esedeznek a lent aggódó mamának: „Csak még egyszer.” Menjünk tovább. De nem lehet ám itt csak ugy sétálni, lépten-nyomon újabb és újabb látványosságba botlik belé az ember. Itt van például a dobáló-sátor. Pléh lemezekkel egy viaszkos vásznon levő számot befedni, apró karikákat ferde szögge rádobni, aki ezt képes megtenni — ajándékot kap. Próbáljuk meg. Nem sikerül. A nyeres vágya hatalmába keríti az embert, eldobál 60—80 fillért és végül — Fortuna kegyéből — nyer egy tiz filléres pléh trombitát s észrevétlenül áldoz 40—60 fillért a jótékony-ság oltárára.

Három hosszú sátorban nevető szemű, ellenállhatatlan szavu asszonyok és lányok árulnak különbnél különbféle emléktárgyakat. Sokan megállanak itt is, diskurálnak, vásárolnak valami apróságot, sokan — tekintve a szemben levő s csak „husz fillérért megpofozható és tekintve a

jóteknőcél, megpofozandó" bábura — mintegy Scylla és Charibdis között evezve vonulnak el a veszedelmes pontról. De nagyon messze nem mehetnek, mert ott áll az Ófelsége által ajándékozott kép, két szuronyos baka közepette. Gyönyörű csijfestmény: egy mosche előtt guggon ül arab ember. Boldog lesz, aki elnyeri ezt a képet a sorsjátékon. (Most említjük meg, hogy a kép még eddig elnyeretlen.)

Talán el is fáradtunk már a kószálásban, nézelődésben. A nap is jócskán sűt; menjünk valami árnyasabb helyre. Itt van csak pár lépésnyire a buffet. Van itt asszonyok, lányok való fagyalt, jegeskáv, férfiművészek jó hideg sör, spricer: a kiszolgáló nők pillanat alatt ott vannak a kívánt holmival. Kovács Károly az újhelyi vasuti vendéglős, ki a buffetet vezette, itthon sem kívánhatna magának jobb kiszolgáló személyzetet. A hatalmas sátor végén a helmezi cigány játszik szebbnél-sebb dolgokat, a sör jó, hideg, ne is menjünk innen tovább! Az ám, de egy egyszerű épület nyitott kapuján valami gyorsan ismétlődő pattogás hallatszik ki. A kíváncsiság nem hagy pihenni, betekintünk, mi lehet ott. A céllövölde. Aprócaliberű Flaubert puszkával lövöldöznek ott tíz-tizenöt méterre felállított céltáblákra és alakokra. Aki öt lövés közül négyszer középkört talál: ajándékot nyer. — Azután a legjobb lövők versenyeknek, ki hát a legislegjobb? No ezt már nem várjuk be, még sok megnézni valónk van. Itt van mindjárt a körhinta. Ép olyan körhinta az, mint a milyent vásárokon látunk, talán kissé diszesebb, a verkleje is valamelyest jobb a többinél, de hát csak körhinta mégis. És ami mellett odahaza közönyösen megyünk el, az itt érdekes. Nem közönséges körhinta biz ez, mert hogy mást ne mondjak, itt a népségkatonaság helyett vidám kedvű főurak forognak körüskörül a felpántlikázott falovakon és székeken. Hát ez vajon mi lehet mellette? Az emberek botocskákat mártogatnak egy dombon álló ládába, kihuzzák a botot, rajta egy madzag, azon egy mágnepatkó, azon — semmi. Azaz pardon, tessék csak nézni azt a kövér tisztelendő urat! Amint kihuzza a botocskáját; a végén ott fityeg egy kis hal. No, tetszik látni: aki szerencsés és halat fog, az kap ajándékot. Nagy körülményességgel bepakkolt ajándékot. Óvatosan bontja ki, egy viaszosvászon szakálka, rajta az obligát felírás: „Papa kedvence.” Persze nagy a vigasság s a hamis nyeregménytárgy gyorsan eltűnik a zsebben.

Itt soká elvagdánk, de megperdül mellettünk a dob: Kezdődik a cirkuszi előadás. Teljes cirkusz be rendezés, annyiban eltérő, hogy a lépcsőzetes nézőtér a porondnak csak egyik oldalát foglalja el. Megkezdődik az előadás, belibeg az újhelyi gyártelepi zenekar csinnadrattája közben Oláh Ignác a Tiszaszabályozó társulat mérnöke kínai mandarinnak öltözve és elsorolja, mi minden lesz látható. Bejön ezután a Dummer August (Kossuth Pál szolgabíró) és a bohóc (Hahn Sándor dr., a grófi gyermekek nevelője) és kitűnő mókákkal mulattatják a közönséget. Különösen Kossuth Pálnak egy pár jólsikerült bohósága keltett hangos derültséget. Majd egy gyönyörű mént vezetnek elő, tréfás állatseregletet mutatnak be s mindezt oly pompás rendezéssel, gyors elintézésel, hogy igazán meglátszott: napok, sőt hetek munkája volt szükséges a precíz összmunkához. A műsor fénypontja az utolsó szám: a kocsikorzó volt. Egymásután robogott be hat különböző virágokkal feldisztelt fogat s a közönség meg-megújuló tapsvihara és éljenzése között járta körül egypár-

szor a porondot. Piros tulipánnal volt disztelve az első kocsi és a lovak s ezt a fogatot Mailáth Stefánia grófnő hajtotta, sorban következett a többi: Sennyey Mária őszirózsa, Mailáth Mária gabona, buzavirággal, Sennyey Ilona margareta, Mailáth Erzsébet rózsza és Shell Lujza bárónő sárga margareta disztitű fogata. Minden egyes fordulónál megújult a taps és éljenzés és csak akkor szűnt meg, mikor — lefénképezés után — a kocsik kivonultak a pályáról.

A buffet felé törtettünk megint, megkezdődött az uzsonna, mely azonban nem tarthatott soká, mert a dobosok koncertre hívták a közönséget. A gyönyörű kastély előcsarnokában és az előtte felállított dobogón folyt le az élvezetes koncert. Elsőnek az ungvári dalárda adott elő egy gyönyörű, klasszikusan nehéz énekdarabot, remek összhanggal, precíz kidolgozással. Dr. Pauliczky István énekelt ezután s zongorán kísérte dr. Kasztriner Árpád. Kedves és jó ismerősünk e két név s azt hisszük ismétlésekbe bocsájtjuk, ha dicsernénk őket. A legteljesebb sikert érték el ott is, mint mindenütt, hol szerepelnek. Báró Vécsey Ferenc lépett a dobogóra. Waldhornon, ezen a nálunk nem nagyon ismert, mélabus hangu hangszeren adott elő egy borongó dalt, a legteljesebb tudással, művészi játékanak megragadó varázsával lebilincselve a hallgatóságot. Riadó taps és éljenzés fogadta a remek élvezetet, mely csak akkor szűnt meg, midőn Székely Aladár a nálunk is jól ismert kitűnő tárogatósz kezdett belé kuruc dalainak előadásába. A megismételt darabok után az ungvári dalárda fejezte be a sikerült koncertet a „Falu végén kurta kocsmá” kezdetű gyönyörű dallal. Az elhaló összhang egyuttal a szombati ünnepély befejezését is jelentette. Kocsikra szedelődött a távolról jött közönség s egy felejthetetlen szép emlékekkel gazdagodva hajtattott ki az állomásra.

A második nap.

Vasárnap délután a program szerint népiünnepély volt Embergyűlt össze a nem mindennapi ünneppéget végignézni. Megismétlődött — csekély módosítással — mindaz, ami szombaton oly fényes sikerűvé és élvezetessé tette az ünnepeket, természetesen kissé más kivitelben, inkább a köznépi szájaizéhez mérten. Gyönyörűség volt látni a derék emberek álmélkodását egy-egy látványosság körül s azt az édes örömet, melylyel a kis magyarok — édesanyjuk szoknyájába fogózva — megbámulták azokat.

Leszögezve a két nap eredményeit jólesően konstatalhatjuk, hogy ugy az erkölcsi, mint az anyagi siker a lehető legfényesebb volt. Huszezer koronán felüli volt a bevétel e két napon, huszezer koronát juttatott e két nap a jóteknőség segítőkészeihez. A legnagyobb dícséret illeti ezért gróf Mailáth Józsefnét, ki fáradságot nem kímélve, emberföltötti buzgalommal vezette a rendezés nehéz munkáját, ki, míg egyrészt ezreknek nyújtott alkalmat arra, hogy kitűnően szórakozva pár fillérrel áldozzanak a jóteknőségnek, másrészt az összegyűjtött fillérek hatalmas összegével száz meg száz nyomorgó embernek szükségét fogja enyhíteni. Ennek a sok száz embernek a hálaimája lesz számára a legszebb jutalom.

A legteljesebb elismerés illeti meg rajta kívül mindazokat, kik e nemes munkához bármiképpen hozzájárultak s lehetővé tették annak keresztülvitelét, a nagyszerű eredmény elérését.

Jó aratás lesz.

A földművelésügyi miniszter hivatalos termésbecslése.

Sátoraljaujhely, jul. 3.

A földművelésügyi miniszterium most bocsátotta ki a terméskilátásokról összeállított statisztikát. A hivatalos adatok szerint jó, közepes aratásra van kilátás. Igaz ugyan, hogy a mostani becslés szerint az idén 5 millió métermázssal kevesebb búzánk lesz, de tekintetbe kell venni, hogy a mult esztendő termés páratlanul jó volt és minden várakozáson felül sikerült.

A mult évben 51 millió 775 ezer métermázsa, ez idén körülbelül 47 millió 500 ezer métermázsa buza termett.

A földművelésügyi miniszterium jelentése főbb vonásaiban így hangzik:

Az időjárás meglehetősen kedvező volt a vetésekre, bár némely vidéken a sok tavaszi esőzés nagyon is éreztette utóhatásait. A gabona- és szeszélesztés rendes volt, bár a kötött talaju vidékeken az utóbbi rendetlen időjárás hátrányos volt a fejlődésre, különösen a takarmányfélékben.

A m. kir. statisztikai hivatal kimutatása a 6 millió 268 ezer 535 katasztrális hold buzával bevett területből kiszántottak a gazdasági tudósítók és felügyelők jelentése szerint ez év tavaszán 195 ezer katasztrális holdnyi területet. A meglevő buzavetés 6 millió 83 ezer 535 katasztrális hold. Ezen a területen a gazdasági tudósítók és felügyelők adatai szerint remélhető átlag holdankint 264 század, vagyis összesen 46 millió 500 ezer métermázsa buza.

A rozsrá nézve szép kilátások kecsegtetnek az ország minden vidékén, de különösen az északi vármegyékben. Átlagos becslés szerint holdankint legalább 738 század métermázst fog adni. A hüvelyes veteményekre nézve különösen kedvező volt a tavaszi évszak időjárása. A csirájukban levő növények dusan kifejlődhetnek az esőségek idején s a későbbi hüvös idők a már erős palántákat nem tudták tökretenni.

A hüvelyes vetemények és általában a konyhakerti növények az idén a lehető legolcsóbb árakat fogják elérni, legalább is a mai kilátások jogal engednek erre következtetni.

Egy homonnai ifju Amerikában.

Szélhámos zugujságiró.

Amerikából, egészen hitelt érdemlő forrásból küldték be hozzáunk az alábbi cikket, azzal a kéréssel, hogy közérdekből adjunk neki lapunkban helyet. A szóban forgó cikk hőse ugyanis bizonyos időközökben, — amikor már a szabad Amerikát is szünek kezdi találni — haza szokott látogatni, sőt nincs kizárva, hogy most ismét erre felé vette az útját, miután az amerikai magyarság között igen sok csunya szélhámoságot követett el. Epen azért nem fog ártani, ha jeleshonfi társunkat idehaza is

ép egy számontartjuk, mint ahogy számontartják immár Amerikában. Ime különben az érdekes cikkecske:

Ezelőtt mintegy négy évvel új alak jelent meg a new yorki „Gulyás Avenuen”, aki dr. Rác Rónai Károlynak, a „Budapesti Hírlap” segéd szerkesztőjének adta ki magát s pöffeszkedő modorával esikhamar általános népszerűtlenségre tett szert.

A „doktor” urról rövidesen kisült, hogy úgy jutott a doktori címhez, hogy szülőhelyén, a zemplénvármegyei Homonnán egy kutyát gyógyított, amelyen nemsokára kitért a veszettség. A „Budapesti Hírlap” hoz pedig annyi köze volt, hogy az újságállalat portása egy izben tolokodásért kidobta.

Rác-Rónai először Rudnyánszky Gyulát boldogította, mint az időközben megszűnt „Amerikai Hírlap” riportere, majd egy new yorki, azután pedig egy clevelandi napi lapnál kapott alkalmazást. Nyughatatlan természetű és sok adóssága miatt egy helyen sem tudott boldogulni s ezért elutazott Clevelandból s New Yorkba ment, ahol mint pincér alkalmazkodott a vendégek között.

Pincér korában valahogyan a közelébe férközött gróf Zichy Rezsőnek, aki akkortájt New Yorkban tartózkodott s az ismerkedési este után gróf Zichynek eltűnt néhány száz dollárja.

Álíg multak el ennek a szegényletes ügynek hullámai, Rác Rónai újból Clevelandba jött s a Public Squaren levő Kossuth-Hotelbe szállt. A szálloda tulajdonosa nem szivesen adott neki szobát, mert már két éve tartozott neki. Rác Rónai ezen tartozás fejében egy értéktelen fakoffert hagyott a hotel tulajdonosánál, amelyben a hazai lapokból kiollózott cikkek és versek voltak s amelyeket a saját neve alatt akart becsempészni az amerikai magyar lapokba.

A zugujságiró első dolga az volt, hogy az east sideon közismert Domonkos nevű szabónál 28 dollárért egy ruhát rendelt magának s erről az összegről persze hamis chekket adott. A sikeren felbuzdulva, egy másik chekre ráhamisította Kemény Györgynek, a „Dongó” népszerű szerkesztőjének a nevét s a 15 dollár 50 centre kiállított chekket beváltotta W inberger Edénél, a Kossuth-Hotel tulajdonosánál. Ezt a pénzt még azon éjszaka elkártyázta.

Másnap reggel rimánkodva kérte a hotel tulajdonost, hogy adjon neki öt dollárt kölcsön, de a kérelem visszautasításra talált, annál is inkább, mert Rác Rónainak előre kellett a szobáját, ebédjét és vacsoráját is megfizetni, mert aki ismerte, nem hiteltelt neki egy centet sem. Rác érezte, hogy hamarosan baj lesz, ha meg nem szökik, azért kerekelt oldott s eltűnt Clevelandból. — Értesüléseink szerint eddig hárman vettek ki ellene elfogatási parancsot s csak napok kérdése, amíg a veszedelmes szélhámos és zughirlapiró kézre kerül.

Rác hosszú, nyurga alak, oldalt fésült hosszú szőke hajjal, bajusza, szakállja nincs. Kemény fekete kalapot és fehér-fekete kockás pepita ruhát visel. Aki felfedezi, adja át a legközelebbi rendőrnök, mert ezzel csak a magyarságnak tesz szolgálatot.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Az új félév alkalmából felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, nemkülömben azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy lapunk mult számához csatolt utalványon az előfizetést

Sátoraljaujhely

HUNGARIA

Széchenyi-tér 6. sz.

a rk. templom mellett.

vegytisztító- és gőzmosó.

Tisztításra elfogad mindennemű béli és alkalmi ruhákat, butorszöveteket. Callérok, kézelők kristály fehér tisztítása.

Vasalások 1 órán belül.

megújítani, illetőleg hátrálékait beküldeni sziveskedjenek, nehogy lapunk további küldésben akadályozva legyünk.

A kiadóhivatal.

HIREK.

Néhány szó az ujhelyi telefonról.

— A postaigazgatóság figyelmébe. —

Az ujhelyi telefonelőfizetők között mind gyakoribb kezd lenni az a panasz, hogy postahivatalunk, — a maga hibáján kívül, — mind kevésbé tudja megfelelően lebonyolítani a telefonszolgálatot.

Nem a személyzet hibája ez; sőt ellenkezőleg, a telefontól működő hivatalnokok tulságosan is kimerítő, szinte emberfölötti munkát végeznek, hanem a hiba a telefonközpont felszerelésében rejlik, amely nem nyújt lehetőséget arra, hogy a forgalom a mai viszonyoknak megfelelően lebonyolítható legyen.

Az ujhelyi postahivatalban összesen két kapcsoló-szekrény van s ez a felszaporodott forgalom igényeinek kielégítésére már rég elégtelennek bizonyult. — Legújabbán ismét Királyhelmezet kapcsolták be, személyzet-szaporításról, a kapcsolószekrények szaporításáról azonban szó sincs. Ily körülmények között hiába végeznek a szolgálattevő alkalmazottak, különösen a telefonkezelők igazán rendkívüli munkát, mégis telefonmizériák vannak s a közönség mégis joggal panaszkodik.

A panaszokra most felhívjuk a postaigazgatóság figyelmét, kérve, hogy tegyen helyes intézkedést még mielőtt ez a hasznos szolgálatot teljesítő, nagyfontosságú intézmény teljesen diszkreditálva nincs.

— Döntés a jegyzői internátus ügyében. Örömmel jelenthetjük, hogy a zempléni megyei jegyzők internátusának rég húzódó ügyében végre megtörtént a döntés és pedig olyan határozattal, mely minden valószínűség szerint a jegyzők érdekeinek is legjobban fog megfelelni, Ujhely városra nézve pedig egészen határozottan örvendetesnek mondható. A jegyzői egyesület hétfőn délelőtti végérvényesen döntött a nagyfontosságú kérdés felett: hol legyen az internátus? A határozat 26 szóval 19 ellen az lett, hogy az internátust Sátoraljaujhelyben állítják fel.

A gyűlésen Dókus Gyula alispán is megjelent s szép szavakban hívta fel a jegyzőket, hogy határozzanak megfontoltan és okosan; azonban bármi lesz a többség akarata, az alispán a maga részéről szívesen fogja látni azt; ő egyáltalában nem akar befolyást gyakorolni semmi irányban az egyesület elhatározására. Az alispán a szavazás megejtése előtt el is távozott.

A kisebbség, mely Sárospatakra szeretne volna helyezni az internátust, a határozat után a legloyalisabban megnyugodott a döntésben s így most már nincsen más hátra, minthogy a jegyzők vállvetett munkával — s remélhetőleg a nagyközönség, főleg

pedig az illetékes körök lelkes támogatásával, — mihamarabb intézzék el a még hátralevő szükséges dolgokat, hogy a jegyzők internátusa mindnyájunk öröme minél előbb gyarapítsa az áldásos kulturális közintézmények számát.

— A sárospataki főiskola új közigazgatója. A sárospataki ref. főiskola közigazgatójává a jövő iskolai évre dr. Szabó Sándor jogakadémiai tanár választották meg.

— Halálosvégű villámcsapás. A keddi reggeli hirtelen keletkezett nyári zivatar a mezőn találta öv. Vadászy Antalné munkásait, kik ott szénagyűjtéssel foglalkoztak. A zuhogó eső előtt Csom István kocsis egy közeli fa alá menekült, alig ért azonban oda a villám lesújtott és megölte a szerencsétlen embert. Beszállították a Vadászy házba és itt a rögtön előhívott dr. Stern Ármin v. orvos megvizsgálta, azonban már csak a beállott halált konstatálhatta.

— A perbenyiki sorsjáték eredményét, valamint a bevételek részletes kimutatását következő számunkban adjuk.

— Szülők figyelmébe. A vallás-és közoktatásügyi miniszteriumnak 1911 december 14-én kelt 123,979. sz. rendelete értelmében a felső kereskedelmi iskolába beiratkozni csakis július első napján lehet. A szeptemberi felvétel csupán kivételesen indokolt esetben eszközölhető. Figyelmeztetjük tehát az érdekelteket, hogy fiaikat július 5-ig irassák be, nehogy az iskolából kimaradjanak. A sátoraljaujhelyi városi felső kereskedelmi iskola igazgatósága.

— Serleg-mérkőzés Kassán. Váratlanul súlyos vereség érte július 29-én Kassán a SAC. football csapatát. A kassaiak erős játék után 8:0 arányban hatalmas győzelmet arattak az ujhelyiek fölött. A győzelemnek ugyan minden kilitása nélkül indult a küzdelembe a SAC., amikor balszerencséje révén még az első nap a KAC.-al hozta össze sorsa, de hogy ilyen nagyarányú vereséget szenvedett, az feltétlenül nemcsak a KAC. játékbeli fölényének a következménye, hanem főleg annak is, hogy a mérkőzés során is éppen úgy nem maradt el mellőlük a balszerencse, mint a sorolás alkalmával. A SAC. kapkodó, lélek nélküli játéka is nagyban elősegítette a kassaiak győzelmét, akik gyorsaságuk és technikai tudásuk segítségével ilyen formán könnyen végeztek ellenfelükkel. Az ujhelyiek csapatában Adler és a csatársor balszárnyán kívül mindenki gyengén játszott. — Július 7-én a Homonnai Athletikai Club, július 14-én az Ungvári Athletikai Club és július 21-én a Kassai Athletikai Club mérkőznek Sátoraljaujhelyben.

— Táncanfolyam. Révész tánc-tanár iskoláját szépszámu növendékek már megnyitotta. Felhívja az érdeklődők figyelmét, hogy beiratások még mindig eszközölhetők a „Nyul” vendéglő kerthelyiségében a táncórák előtt d. u. fél 5 órakor; a felnőttek pedig este 8 órától a „Vadászkürt” termében, szintén a táncórák előtt iratkozhatnak be. Az elkészettek d. e. 10 órától nyernekt oktatást.

— Megszurkált bíró. Valami ügyben Mezőzomboron járt a múlt héten Pándi Ferenc mádi községi bíró. Mezőzomborról egy Halász nevű ember vitte haza szekeren. Pándinál nagyobb összeg pénz volt. Valószínűleg ezt akarta tőle valaki elvenni, mert a zsebe táján késsel beleszurt a testébe. Hogy ki volt a tettes azt Pándy maga sem tudja biztosan, de

minden gyanu Halász ellen irányul. Az ügyet bejelentették a kir. ügyészségnek.

— Alföldy László tánc-tanár megkezdte már tanfolyamát a polgári leányiskolában nagyszámu növendék részvételével. Beiratkozni még most is lehet délutánoként 5—7-ig az iskolában.

— Leégett üzlet. Nagy tűz volt a múlt hét közepén Tiszaluzcon. A fogyasztási szövetkezet üzlethelyisége eddig ismeretlen okból éjnek idején kigyuladt s az összes árukészlet, könyvek, iratok, készpénz, szóval minden odaégett. A tüzet csak nagy erőfeszítéssel sikerült lokalizálni, megmenteni azonban semmit nem lehetett. A kár igen nagy, mely a 18.000 korona biztosítási összegből csak részben térül meg.

— Meglopták az országon. Egy öreg zsidó menekült szerdán reggel a mezőzombori vasuti őrhöz s elpanaszolta, hogy egy utitársa az országon meglátogatta s 500 koronányi összeget elrabolt tőle. Szegény öreg hiába üzte-kergette a szántó földeken, nem tudta utólrni, mert a tolvaj gyorsabb lábú volt. Az ör persze nem segíthetett az öregben s a mádi csendőrségre utasította. A rablót azonban még nem sikerült elfogni.

— A hegyközség figyelmébe. Nagyon kedélyes a hegyrendészet a Magashegyen, ahol nem is épen szórványosan fordul elő, hogy a még be nem telepített területek fü s esetleg egyéb terményeit boldog-boldogtalan szabad zsákmánynak tekinti s a tulajdonos tiltakozása ellenére is elhordatja. Tavaly is, ezidén is megtörtént több parlag fütermésének ilyen módon való occupálása, épületes szóvaltások és egyéb kedélyes emóciók kíséretében, anélkül, hogy a hegyi mihaszna Andrásék jónak látták volna az ilyesmit akár észrevenni, plane az az így eljárók ellen a stereotip „röndnek muszaj lönyyi” formulával tiltakozni. De nemcsak a hegyközségi közlegénység, hanem a sarzsik is immel-ámmal veszik a dolgot, akik előtt nyilván Hecuba a fü, a cseresznye s megymás. Ők azt hiszik, hogyha a szőlőlopásokat nem képesek annak idején védképen megakadályozni, stilszerű ha júniusban elhordják a füvet meg a cseresznyét. Ne csak a szőlősgazdának legyen oka panaszkodni, no meg had találjon egyebet is a hegyen az, aki a szabad zsákmányolás híve, ne fáradjon oda hiába. Hanem talán nem szerénytelen az a kérdésünk, hogy ilyen körülmények közt mitől jó az a hegyközség? Mert amint tudjuk, taksát szed a parlag után is, amely taksa tisztára kidobott pénz akkor, ha a mélyen tisztelt hegyőr ur szalutálva fogadja a szabad zsákmányolót, sőt talán még némi pálinkára való ellenében segít felrakni is a szabad zsákmányt. Mert azt csak nem fogja senki elbitetni velünk, hogy az ilyesmit nem veszi észre a hegyőr, ha csak nem a vakok és siketnémák szánalomra méltó, de semmi esetre sem hegyőröknek való sorából rekrutálja a hegyközség örlegénységét. Hogy a hegyközség megalakulása előtt is történt ilyesmi, az igaz, ámde akkor csak a fü veszett oda, míg most így tart a képlet: fü, plusz hegyközségi díj és plusz a hegyközségbe vetett bizalom.

— Képezdei tanfolyam. Tisztelettel értesitem az érdekelte szülőket, hogy úgy mint minden évben a jövő tanévben is tanfolyamot rendezek azon leányok részére, kik a tanítónői képezdét magánúton akarják végezni. Számos leány jutott e tanfolyam révén oklevélhez és álláshoz. Jelentkezni lehet aug. 1-jeig. Wiener József, képes. polg. isk. tan.

— Megbüntették a „pályakoszos dallár“-t. A minap a csizmadia

iparnak egyik ékosszavu képviselője állt az ujhelyi rendőrség előtt némi csekély csendháborítás miatt, amit a magába szedett szeszharatók hatása alatt követett el. A vád ellen a derék mester a következő filozofikus orációval védekezett:

— Annak előrebocsátásával, hogy tudniillik a szőlő ismeretes és közkedvelt nedvének erejét nem ismerni, büntetendő delikateszt nem képez, a főlebbezés státuszán állapodok, mert az aqua destillata nevű vegyületet a természetem nem bírván, a közundor elől menekültem a korsómába, ahol magamat szokás szerint előkészítettem.

— Szép, de hát akkor miért ordított a Széchenyi-utcában?

Ujból kérem, — sziszent föl a csizmadia, — ez a helyzetben való közbiztonsági tévedés. Én ugyanis nem ordítottam, mert az baromi jelleg, hanem emberi tempóval istenadománykénti hangszállaimat csillagtattam, mint volt pályakoszoszoros dallár, mert — kérem — mi zengi tul a bérceket? A dal, a dal, a dal...

A védekezés nem használt. A dalkezdvelő mestert némi pénzbüntetés lefizetésére ítélték.

— No, nekem ugyan kialakult...

Mondta csendesen és lábujjhegyen lépkedve, rák módjára, kihátrált a szigorú helyről.

— Kiesett a robogó vonatból. Homonnáról írják: Hajmeresztő eset szemtanúi voltak a napokban a délután fél ötkor Sátoraljaujhely felé induló vegyes vonat utasai. Egy harmad osztályú fülkébe beszállt egy málcái nevelő két tanítványával, kik az itteni polgári iskolánál magánvizsgálatokat tettek. Az uton főfájás kínoztta a tanítót melyen könnyíteni akart, ezért kinyitotta a kocsi feljáró ajtaját és leült a legfelsőbb lépcsőre. Ez a Nátafalváról való elindulás után történt. Két-három perccel ezután valószínűleg elszédült és a vonat mozgása következtében oly erős lökessel esett ki, hogy a pályatesten tullelvő árokba került, hol eszméletlenül elterült. Persze szörnyen elrémültek az utasok, kik aztán a vészfék meghúzásával a vonatot megállították s a kiesett tanítót felvették a vonatra. Ekkor aztán nagy örömmel látták, hogy a szerencsés ember csak csekély horzsolások árán megszabadult a halál torkából.

— Három szobás modern utcai lakás mellékhelyiségekkel augusztus 1-ére kiadó. — Értekezhetni Petőfi-utca 14. sz.

— Egy koncert-zongora, mágnás-család hagyatékából származó, Pokorni féle, nagyon jutányos árban eladó. — Hol: megmondja a kiadóhivatal.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

R. Gálszécs. Kérdésére, minthogy először magunk is szakembertől eredő biztos felvilágosítást akarunk nyerni, legközelebb adunk pontos választ.

M. J. Levelét az illetékes hatósághoz juttattuk; az eredményről ugyanezen a helyen fogjuk annak idején értesíteni.

Felolva szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.
Helyettes szerkesztő: Teleky Sándor.
Laptulajdonos: Éhler Gyula.

Két jó családból való fiu havi fizetéssel tanulóul felvétetik Szabó Pál könyvkereskedésében. 2-4 középiskolát végezettek előnyben részesülnek.

Már megnyit! a „Szt.-Antal“-hoz czimzett új gyógyszertár Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér 9. szám alatt, (Juhász Jenő házában.)

33063/IV—1912. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi június 19-én kelt 64671. számú rendelete értelmében a sóarak f. évi július hó 1-étől jövő 1913. évi június hó 30-áig terjedő érvényével újból szabályoztatván, ezen kir. pénzügyigazgatóság kerületében lévő tokaji m. kir. sóhivatalra nézve a konyhasó (szigetkamrai) eladási ára a kincstári sóraktárakból 100 kilogr. után 22 korona 18 fill.-ben, a marhasó ára pedig 100 klg. után 9 korona 75 fill.-ben állapított meg.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Sátoraljaujhely, 1912. június hó 26-án.

Eisenmann,

kir. tanácsos, p. ü. igazgató.

A kassai szent orsolyarendi apácák leánynevelő intézete

1912. szeptember hó 1-én

miniszterileg engedélyezett nyilvános jogu

női kereskedelmi**szaktanfolyamot nyit.**

Jelentkezések már most elfogadhatnak.

Bővebb felvilágosítás

a zárdában nyerhető.

1857/1912. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir. államkincstárnak Hirkó Mihályné szül. Bujdos Terézia végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 200 kor. pénzbüntetés, 16 kor. 72 fill. végrehajtási már megállapított és a még felmerülő költségek kielégítése végett a nagymihályi kir. járásbíróóság területén lévő, a nagymihályi 126. sz. tjkvben A. I. 195. hr. sz. alatt felvett ház, udvar és kertből B/7. 12. 15. 17. és 19. alatt Bujdos Terézia férj. Hirkó Mihályné nagymihályi lakos végrehajtást szenvedett nevében álló illetőségre 3860 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. Az árverés megtartásának határidőül **1912. július 15. napjának d. e. 9 órája** a nagymihályi kir. járásbíróóság tkvi helyiségébe tüzetik ki.

2. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 386 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

3. Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt minden egyes vételár részlet után az árverés napjától számítandó 5%-os kamatokkal együtt a nagymihályi kir. adóhivatal mint birói letéptéznárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4. Vevő köteles a bánatpénzt a Vn. 25. §-a esetében és értelmében a hivatalos szakaszban jelzett jogkövetkezmények terhe alatt nyomban kiegszíteni.

5. Az ingatlan jutalékok a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Nagymihály, 1912. június hó 7.

Garbinszky,
járásbíró.

Mindenféle kézzel készített

HORDÓ

kapható

Goldstein Sámuel
hordógyárában

Sátoraljaujhely, Kazinczy u 90.

SZOBRÁNCZ
GYÓGYFÜRDŐ Ungmegyében

Glaubersós, hideg, kónes, sós viz. Gyomor- és májbetegnek magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember 15-ig 30% árengedménnyel a lakásoknál.

Ez a maga nemében páratlan gyógyviz, mint ivógyógyimód biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén, oldólag hat májbetegségeknél, epehomok és epekövekre oldólag hat. Vértóulásoknál, szédüléseknél, hűdések, gutatüneti rohamoknál vörlevonólag, főlsvivólag hat, csúzos és kőszvényes bántalmaknál e kör okozta erjeszté termékekre, lerakódásokra az ízületekben, azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kövérség, szívelhajasodás ellen, cukorbetegségeknek, vesebajoknál ágy a cukor, mint a fehérjekiválaszt gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő, különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszűt kedvezően oszlatja. Görvélykörös daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártaizzadmányok főlsvivódását elősegíti, a legkülönfélébb makacs idült bőrbetegségek ellen bántalmat gyorsan kat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek **Ungvár**, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek **Nagymihály**, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és 1/2 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda 40 üveggel 20 kor., kis láda 20 üveggel 11 korona. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások **Szobráncz-gyógyfürdő igazgatóságának Szobráncz-gyógyfürdő** címzendők. — Posta- és távirdeállomás helyben. — A fürdő igazgató-orvosa **dr. Russay Gábor Lajos**.

A fürdő igazgatósága.

Eladó.

Egy jókarban lévő masszív vas bicikli állvány és egy jó bicikli lámpa jutányos áron eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Sátoraljaujhely, nyomtatott a „Zemplén” könyvnyomtató intézetben,

Értesítés.

A hercegi uradalom igazgatósága a t. vevőközönség nagybecsü tudomására hozza, miszerint ezentul téglák és cserepek a téglagyár irodájában is válthatók.

E vármegye területére képviselőt állítunk fel.

Jelentkezhetni

Szabadalmazott Czimtábla és Czelluloidáru Gyárnál
Budapest, Tüzoltó-utca 15.

Ügyvédjelölt

Dr. Székely Albert sátoraljaujhelyi ügyvéd irodájában folyó hó 15-étől alkalmazást nyer. Tótul és németül tudó előnyben részesül.

Biró Lajos
Bródi Sándor
Herczeg Ferencz
Kenedi Géza
Kóbor Tamás
Kozma Andor

az írók és ujságírók színe-java írják

a legjobban szerkesztett teljesen független legerterjedtebb és legnagyobb magyar **napi lapot**

AZ UJSÁG-OT.

Vasárnap: „Asszony”, „Gyermek”, „Automobil” és „Sport” melléklet.

Felelős szerkesztő: **Gajári Ödön.**Szerkesztő társ: **Dr. Agai Béla.****Előfizetési árak:**

Egy évre K. 28.—
Félévre K. 14.—
Negyed évre K. 7.—
Egy hónapra K. 2.40

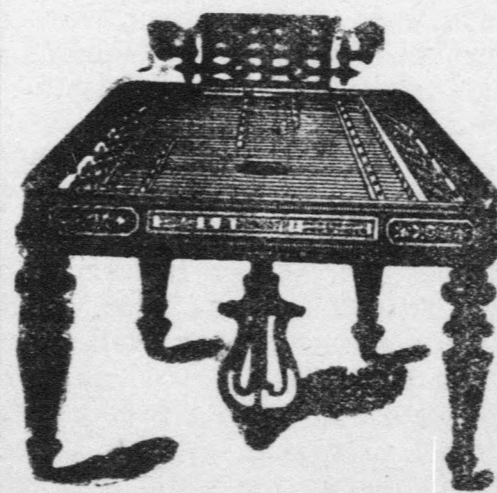
Az Ujság terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon **80—100—280** oldal.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala.
Budapest, VII. ker., Rákóczi-u. 54. sz.

Egyes példány ára ünnep- és vasárnapokon egyformán **10 fillér**

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK**Schunda V. József**

cs. és kir. udvari hangszer-gyáros hírneves gyármányaiból

állandó bizományi raktár

van

Werner Sárka

cimbalom-magániskolájában

Sátoraljaujhely, Rákóczi-utca 24. sz.

Igen kedvező részletfizetési módokat.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.